

МІЖНАРОДНІ МУЛЬТИДИСЦИПЛІНАРНІ
НАУКОВІ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ

www.economy-confer.com.ua

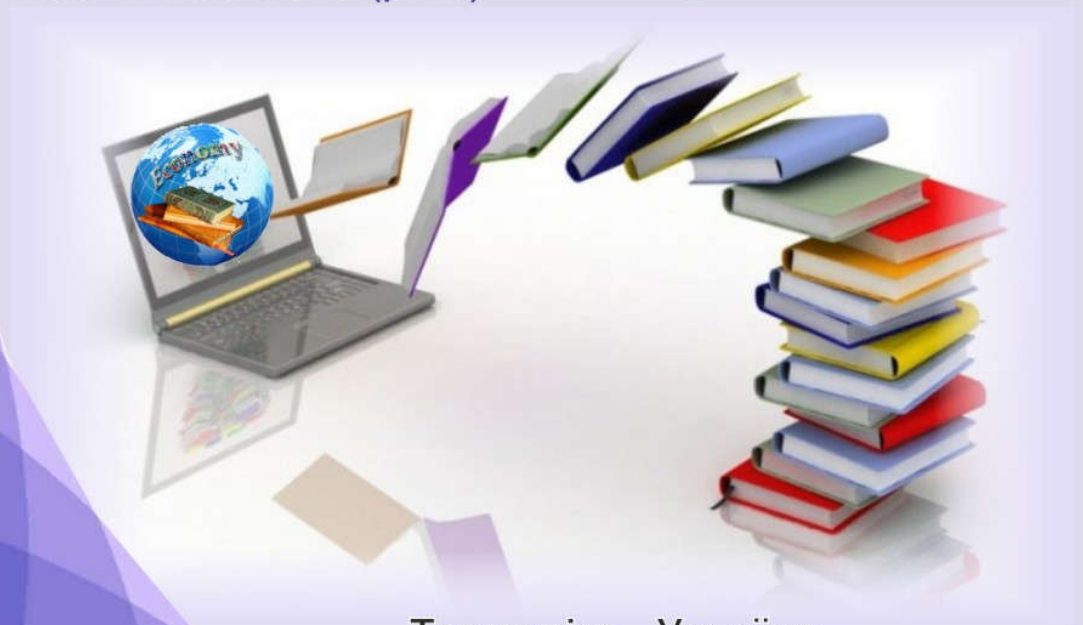
Світ наукових досліджень

Збірник наукових
публікацій міжнародної
Мультидисциплінарної наукової
інтернет-конференції

Випуск 16

16-17 лютого 2023 р.

ISSN 2786-6823 (print)

Тернопіль, Україна –
Переворськ, Польща
2023

УДК 001 (063)

«Світ наукових досліджень. Випуск 16»: матеріали Міжнародної мультидисциплінарної наукової інтернет-конференції, (м. Тернопіль, Україна – м. Переворськ, Польща, 16-17 лютого 2023 р.) / [редкол. : О. Патряк та ін.] ; ГО «Наукова спільнота»; WSSG w Przeworsku. – Тернопіль: ФО-П Шпак В.Б. – 424 с.

Збірник наукових публікацій укладено за матеріалами доповідей наукової мультидисциплінарної інтернет-конференції «Світ наукових досліджень. Випуск 16», які оприлюднені на інтернет-сторінці www.economy-confer.com.ua

Оргкомітет:

Патряк Олександра Тарасівна, кандидат економічних наук, Західноукраїнський національний університет;

Шевченко Анастасія Юріївна, кандидат економічних наук, ТОВ «Школа для майбутнього»;

Яремко Оксана Михайлівна, кандидат юридичних наук, доцент, Західноукраїнський національний університет;

Станько Ірина Ярославівна, кандидат юридичних наук, адвокат;

Назарчук Оксана Михайлівна, доктор філософії (Ph.D.), ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»;

Савчук Надія Антонівна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри соціогуманітарних технологій ЛНТУ

Яценко Василь Миколайович, кандидат педагогічних наук;

Рудакевич Оксана Мирославівна, кандидат філософських наук, Західноукраїнський національний університет;

Русенко Святослав Ярославович, аспірант, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка.

Адреса оргкомітету:

46005, Україна, м. Тернопіль, а/с 797

тел. +380977547363

e-mail: economy-confer@ukr.net

Оргкомітет конференції не завжди поділяє думку учасників. В збірнику максимально точно збережена орфографія і пунктуація, які були запропоновані учасниками. Повну відповідальність за достовірність несуть учасники, їх наукові керівники та рецензенти.

Всі права захищені. При будь-якому використанні матеріалів конференції посилання на джерело є обов'язковим. Усі роботи ліцензуються відповідно до Creative Commons Attribution 4.0 International License

ISSN 2786-6823 (print)

© ГО «Наукова спільнота» 2023

© Автори статей 2023

*Шанигін Антон Вікторович, Сивий Сильвестр Михайлович
Коломійченко Юлія Володимирівна* ДОСВІД РЕГІОНАЛЬНОЇ
ПРОГРАМИ САНІТАРНО-ГІГІЄНИЧНОГО МОНІТОРИНГУ
ЗАБЕЗПЕЧЕНОСТІ ВІТАМІНОМ D РАЦІОНІВ
ХАРЧУВАННЯ МЕШКАНЦІВ ПІВДНЯ УКРАЇНИ.....349

*Шевченко Юлій Тимофійович, Сухоносів Роман Олександрович,
Стельмах Анастасія Вячеславівна, Фомін Владлен Сергійович,
Кузьміна Дар'я Олександрівна, Х'юз Злата, Фірузей Реза Ахмад* КОЛО ВІЛІСА ТА ЗАХАРЧЕНКА, АБО ВЕЛИКЕ БЕРЕ
ПОЧАТОК З МАЛОГО.....352

*Шилівський Ігор Володимирович, Немеш Оксана Мар'янівна
Гонта Зоряна Михайлівна, Мороз Катерина Анатоліївна* ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ СТОМАТОЛОГІЧНОЇ
ПЛІВКИ В КОМПЛЕКСНІЙ ТЕРАПІЇ
ГЕНЕРАЛІЗОВАНОГО ПАРОДОНТИТУ.....357

*Янішен Ігор Володимирович, Перешивайлова Ірина Олександрівна,
Дюдіна Ірина Леонідівна, Томілін Вячеслав Геннадійович,
Мовчан Ольга Володимирівна* ОПТИМІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ
СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМЦІВ НА КАФЕДРАХ
СТОМАТОЛОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ.....361

Яркова Світлана Володимирівна ПРОБЛЕМИ КОГНІТИВНИХ
РОЗЛАДІВ У ОСІБ ПОХИЛОГО ВІКУ З ХРОНІЧНОЮ
ІШЕМІЄЮ ГОЛОВНОГО МОЗКУ.....363

Фармацевтичні науки

*Замкова Альона Вікторівна, Борисюк Ірина Юріївна,
Молодан Юлія Олегівна, Бахду Мохаммад* АКТУАЛЬНІСТЬ РОЗРОБКИ НОВИХ ЛІКАРСЬКИХ
ЗАСОБІВ НА ОСНОВІ ПРИРОДНОЇ СИРОВИНИ.....366

Велике значення принцип наочності має і при ілюструванні лекційного матеріалу. У медицині досить багато «емоційних» і, часто, образних порівнянь і назв при описі різних синдромів та симптомо-комплексів. Не є винятком і стоматологія. Наприклад, у підручниках можна зустріти такі формулювання: «бочкоподібна форма зубів», «емалеві перлини», «мармурові зуби», порівняння лейкоплакії з «цигарковим папером, наклеєним на слизову оболонку порожнини рота». І це далеко не повний перелік. Саме тому дуже важливо добре ілюструвати подібні описи. Роблячи слайди лекції яскравими, емоційно забарвленими, які добре описують дані порівняння, оскільки саме образна пам'ять є однією з основ більшості мнемотехнік [3].

Велику роль у навчанні англомовних студентів грає також ілюстрування в процесі аналізу теоретичного матеріалу на занятті семінарського типу. З цією метою добре підходять маркерна дошка (за допомогою якої викладач може зобразити необхідний приклад, малюнок, діаграму, формулу тощо в режимі «реального часу»), а також наочні посібники.

Таким чином, застосування сучасних, інноваційних, інтерактивних освітніх технологій є виправданим, ефективним та необхідним способом оптимізації процесу навчання іноземних студентів, особливо якщо йдеться про спеціальні дисципліни.

Література:

1. https://moz.gov.ua/uploads/1/8475-medical_education_analytics.pdf
2. Okada A. Knowledge cartography: software tools and mapping techniques. / A. Okada, Shum S. Buckingham, T. Sherborne T. – London: Springer Ltd, 2008.
3. Carlos, E. Medina-De la Garza, Marisela, Garcia-Hernandez, Maria, de los Ingeles Castro-Corona. (2013). Visual mnemonics for serum protein electrophoresis. *Med. Educ. Online*, 18 (10). doi: 10.3402/meo.v18i0.22585.

ПРОБЛЕМИ КОГНІТИВНИХ РОЗЛАДІВ У ОСІБ ПОХИЛОГО ВІКУ З ХРОНІЧНОЮ ІШЕМІЄЮ ГОЛОВНОГО МОЗКУ

Яркова Світлана Володимирівна

*кандидат медичних наук, Навчально-науковий медичний центр
Університетська клініка Запорізького державного
медичного університету*

Інтернет-адреса публікації на сайті:

<http://www.economy-confer.com.ua/full-article/4210/>

Когнітивні розлади – одна з найпоширеніших і значних проблем у сучасній неврології. Кількість пацієнтів з цією патологією збільшується щороку, і вони потребують максимально ранньої діагностики та лікування. За даними Товариства боротьби із хворобою Альцгеймера (Alzheimer's Society), 5-20% осіб віком старше 65 років мають помірні когнітивні порушення (ПКП). Це не є деменцією, але у більшості випадків ПКП прогресують і з часом

трансформуються у деменцію [1, 2]. В Європі на деменцію страждають приблизно 5% населення у віці після 65 років і 25% населення після 85 років. Згідно з прогностичними даними Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ) кількість хворих на деменцією до 2050 року становитиме 115,4 млн. осіб. У світі деменція – це одна з основних причин інвалідності та залежності в осіб похилого віку, яка має медичний, соціальний та психологічний вплив на пацієнтів, їх родичів та суспільство в цілому [1]. Особливо важливим є те, що майже 60% пацієнтів з деменцією нині проживають у країнах з низьким і середнім рівнем достатку. Очікується, що близько 70 % нових випадків деменції буде діагностовано саме у цих країнах [3]. Це пов'язано зі зростанням у популяції частки осіб у віці старше 65 років. У даний час у світі особи похилого та старечого віку становлять 15% населення. Ситуація в Україні цілком відповідає світовим тенденціям [4].

З огляду на ці статистичні показники, зараз в усьому світі велика увага приділяється проблемі помірних когнітивних порушень (ПКП), які є проміжними між віковими змінами когнітивних функцій і деменцією. ПКП зустрічаються у популяції у 3-4 рази частіше, ніж деменція. Практичне значення дослідження ПКП визначається тим, що діагностика і своєчасне лікування на цій стадії може відстрочити розвиток деменції і поліпшити прогноз.

Мета роботи: Оптимізація методів діагностики ПКП і профілактики деменції у осіб з хронічною ішемією головного мозку.

Матеріали та методи. Було обстежено 158 хворих з хронічною ішемією головного мозку віком від 60 до 74 років (медіана віку 66 (64-70) років), яким було проведене нейропсихологічне тестування (шкали Mini Mental State Examination (MMSE), Монреальської шкали (MoCA)).

Результати. У хворих з хронічною ішемією головного мозку реєструвалися різноманітні дисмнестичні порушення. Характерним було зниження продуктивності узагальнень, рівня довільного запам'ятовування матеріалу. Спостерігався так званий «платоподібний» варіант запам'ятовування. Відмічалось зниження рівня відстроченого і безпосереднього відтворення, зниження селективності, зниження концентрації уваги. Об'єктивно порушення когнітивної сфери були підтверджені нейро-психологічним тестуванням.

Серед обстежених пацієнтів 25 (15,82%) не мали когнітивних порушень, а 133 (84,17%) пацієнти мали когнітивні порушення. Середній показник за шкалою MMSE становив – 25,00 (25,00 - 26,00) балів, за шкалою MoCA – 23,00 (22,00 - 25,00). При оцінюванні за шкалою MMSE порушення когнітивних доменів розподілялася наступним чином: порушення аллопсихічної орієнтації були виявлені у 9,49%, порушення уваги та рахування – у 89,87%, порушення пам'яті – у 96,20% хворих. За шкалою MoCA у 95,57% пацієнтів були виявлені порушення оптико-просторової діяльності, у 25,32% пацієнтів були зареєстровані порушення абстрактного мислення.

Висновок. Дослідження показало, що з погляду на значну поширеність ПКП у популяції, різноманітність їх проявів та велике прогностичне значення, діагностика і лікування ПКП на початкових стадіях є актуальними для профілактики деменції, а також сприяють адаптації цих хворих у суспільстві та родині.

Список використаних джерел:

1. WHO (2021) Dementia. <http://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/dementia>
2. <http://www.alzheimers.org.uk/about-dementia/types-dementia/mild-cognitive-impairment-mci>
3. Митченко Е. И., Мамедов М. Н., Колесник Т. В., Деев А. Д. Современный профиль факторов риска сердечно-сосудистых заболеваний в городской популяции Украины. *Украинский кардиологический журнал*. 2013. – Додаток 4. *Матеріали XIV Національного конгресу кардіологів України*. С. 76-83.
4. Чабан О. С. Когнітивні порушення, пов'язані з віком: «тиха» епідемія, що загрожує людству. *Медична газета «Здоров' України 21 сторіччя»* 2020. № 23 (492), С. 50.